

CLARISME

PERIÒDIC DE JOVENTUT - ART I LITERATURA - PREU: 20 CÈNTIMS

Barcelona, 16 d'Octubre de 1933 - Any I - Núm. 2

CLARISME? ESCLAT?
Voteu l'enquesta
que sortí en el n.º 1!

ADREÇA DE CLARISME: APARTAT 5081

À N I M A

Sento neguit, inquietud, insatisfacció. Les meves concepcions no són clares. O bé ho han estat massa, i em fa l'efecte que m'ha enganyat qui me les ha donades. Em sembla que la gent no s'entén, i que no s'entén perquè les coses són més complicades i profundes que no m'ha estat dit. Se'm fonen les nocions adquirides, ingerides, però no assimilades. Me les trobo immerescudes, com si me les haguessin regalades o donades sense guanyar-me-les, i tinc ganes de tornar-les, o bé de deixar-les fugir, com si fossin ocells que jo guardés engabiats, adonant-me, avui, de la responsabilitat que me n'ateny.

Anima, cel, infern, purgatori, religió, Déu, Zeus, teosofia, teologia, esperit del bé, esperit del mal, esperit, ànima, animar, desanimar, animal, animals racionals, animals irracionals. Vull aclarir-ho tot. Vull llegir-ho tot, i no trobo temps; vull comprar llibres que en continguin les explicacions, si més no per a saber que les posseeixo i les guardo en llibres meus, però no dispo de diners. Hi ha companys meus que no pensen ni en aqueixes explicacions ni els interessen els llibres ni les conferències. La diferència entre ells i jo bé deu ésser qüestió d'ànima, jo diria. D'altres, llegeixen, amb avidesa, les facècies d'esport, d'accions, de força, de moviment, d'espectacles per a la vista. Jo tinc ganes d'aclucar els ulls, de veure'm introspectivament, de saber què sóc i per què sóc. Llegir d'això, escoltar d'això no em cansaria mai.

La història i la geografia, l'any tal, el lloc tal, no em diuen res, no troben en mi cap ressò. En canvi, certs companys meus, s'animen a les classes d'història i de geografia, i no farien altra cosa: sembla que hagin estat a tot arreu, que ho hagin vist tot. A mi, quan em diuen que en tal època s'esdevingué un fet o un altre, que en tal Continent hi ha tants rius o llacs, voldria respondre: «i què, què hi puc fer, què m'expliqueu; tot això potser m'interessaria si jo sabia per què visc, per què he vingut en aquest món».

Ara com ara, però, veig clarament que uns s'animen en un sentit, i altres en un de diferent. Tenim ànimes diferents. Però l'ànima ens fa bellugar, ens dona vida, és la causa de la nostra animació. Els qui no s'interessen per res és que no deuen tenir ànima; els qui es cansen de tot, deuen tenir-la molt feble. Les paraules que per a mi no tenen significació, em cansa de sentir-les o de llegir-les. Anima deu ésser sentit, en passiu, i comprensió, o desig, o capacitat de comprensió, en actiu. Si volem obrar, resistir, vèncer, ens cal ànima, esma. Joventut és acció, animació. Doncs, ànima és joventut. I el món ha d'ésser de l'ànima, de la joventut; el món ha d'ésser nostre, malgrat la nostra manca de recursos materials. Ens volem guanyar els mitjans i forjar-nos concepcions pròpies, i descobrir-nos l'ànima, i ésser conscients, i fer-nos mereixedors de l'heretatge que trobem. Beneïda pruija d'ascensió: hi haurà res encara més plaent en aquest món?

Antifrivolitats

Obligació i devoció

L'«Instituto de Cultura Profesional para Obreros y Artesanos», o sigui els «Padres Salesianos» de Sarrià, i altres «padres», s'encarreguen de repartir uns fulls anunciadors de l'obertura de curs.

No som ni menjacapellans, ni menjafrares: els trobem poc gustosos; tot i que els qui s'ho valen ens mereixen tots els respectes com ens els mereix tota persona que s'ho valgui. Entre els al·ludits fulls de paper, trobem un paràgraf que diu textualment:

«Una cruda y desgraciada realidad impide a las «Congregaciones Religiosas», entre otras cosas, la **enseñanza**. Quizá se comprende poco la transcendental desgracia que esto significa para la Juventud y los Padres de familia. Si esto prosperara por mucho tiempo, los efectos desastrosos se habrían de ver muy pronto, y ellos serían mayores si los que tienen conciencia y medios para impedir algo el mal, no lo hicieran y se entregaran a un fatal abandono y pesimismo».

I diem nosaltres:

«¿Una crua i trista realitat priva les «Congregaciones Religiosas» d'ensenyar **com cal**? Potser és perquè no comprenen prou la desgràcia que això significa per a la Joventut i per als Pares de família. Si això prospera durant gaire temps, caldrà veure les malvestats que produirà, no solament als Pares de família i a les Joventuts, sinó també a les susdites «Congregaciones», que ja seria hora que s'adonessin que el cristià de Catalunya és català. I el mal s'accentuarà, si els qui tenen consciència i mitjans per a impedir tot buit al nostre idioma no ho fan, i es lliuren a la perpetuació de l'ensenyament lingüísticament invertit».

I seria també hora que els «Jesuites» de l'acadèmia «Torres & Bages», en comptes d'emprar entre el Bages i el Torres el signe internacional (&) el traguessin i es declaressin obertament amics de la i o de la y. Les coses clares!»

La religió, si priva de la catalanitat, de cap ordre, professional, confessional, devocional, a Catalunya, serà religió forastera si no enemiga, professió forastera si no enemiga, devoció forastera si no enemiga. ¿Convé als religiosos de continuar actuant com a forasters, si no com a enemics, de

Catalunya?—Sembla que encara s'ho pensen, puix que són com abans, «padres» i «hermanos»; «madres» i «hermanas». Abans es justificaven dient que la Monarquia i la Dictadura els hi obligava. Ara no volen abandonar la inversió lingüística ni per a fer la guitza a la República Espanyola! Bé l'acomplien amb prou devoció l'obligació imposada pels Borbons i pels Sorges!

Amor lliure

Quan jo era petit, el meu pare era un jove anarquista decidit. Trobava una lucidesa que l'enamorava en la paraula doctrinal de Ferrer i Guàrdia. El freqüentava sovint i en coneixia molts íntims i íntimitats. Jo recordo com un ressò llunyà, però molt plaent, que, a casa, en llevar-nos, li sentíem cantar «com treballa la formiga...», una bella cançó catalana anarquista romàntica. Després de la mort del seu Mestre, es pansí d'ideologia, i acabà els seus dies d'aquest món com un santet aburguesit. Però jo essent grandet, ara uns deu anys, li vaig sentir explicar alguna anècdota del temps dels seus cants al treball de la formiga.

Jo,—deia—per la setmana tràgica, era com un governador de Barcelona. Els caps grossos del lerrouxisme revolucionari, als quals oferíem el govern de Barcelona atuída, tremolaven com una fulla d'arbre. I no menys el socialista espanyol Fabra Ribas. Els valents érem solament els anarquistes purs, quatre gats, com sempre són, els qui es juguen de debò la vida per l'ideal. Podré haver-me allunyat de les idees de Ferrer i Guàrdia, per la manera de veure-les; però l'admiració per aquest català, no la perdrei mai.

En Morral, de Sabadell, enlluernat d'amor lliure, però més enlluernat d'amor per la companya de Ferrer i Guàrdia, volia ésser correspost per ella. Aquesta li havia hagut de dir més d'un cop, obertament, que simpatitzava amb ell de pensament, però que el seu físic no li deia res. En Morral va contar al meu pare aqueixa seva tragèdia amorosa. Per què serveix, doncs, l'amor lliure—es preguntava, aclaparat, en Morral.—Fins que un dia, desesperat, s'inspirà en l'anunci de properes jornades reials a Madrid i decidí d'anar a llançar-hi una bomba regidica.

C a m i n s

El gep i la biga

No sabem que ningú s'hagi adonat primer que el propi autor, que justament en la nota on fèiem retrets a altri, sembla que es confonia **full** amb **pàgina**: rigorosament, parlàvem de pàgina i dèiem full. Mirarem de mirar-nos-hi més.

Dèiem, en el número anterior de CLARISME: «Volem el dibuix d'un be negre, pernes enlaire, que il·lustri...», i, amb les comes que aïllen la locució atributiva «pernes enlaire», aquesta es pot fer caure damunt de nosaltres. Què fa «El Be Negre» de no aprofitar-se'n?

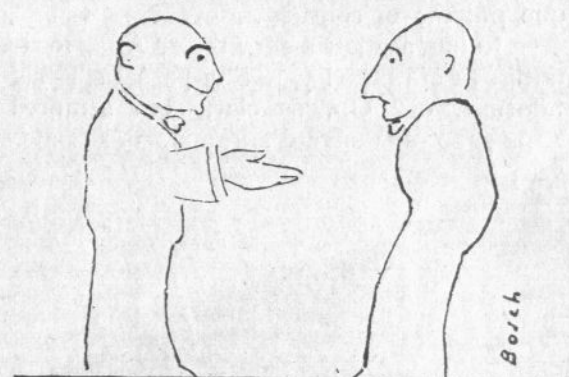
Un atent lector, de Rubí, ens ha pescat un **proïsme**, mancat de dièresi, en el número anterior. Agraïm l'observació.

Dibuix japonès

N.º 2

Primavera. Dibuix fet per AOKI-MOKUBEJ. 1767-1833

Un home.—Quina desgràcia! Un tiburó s'ha menjat un home.

Un altre.—Impossible! Tu vols dir un **tauró**, veritat?

Un home.—Bueno, doncs, un tauró.

Un altre.—Noi! Per **bueno** tens d'emprar **bé**.

Un home.—Bé, el tauró es llança damunt de l'home, que havia caigut d'un barco...

Un altre.—D'un **barco**? Més bo és **vai-xell**.

Un home.—Ets ben pesat, també!

Un altre.—Què és això? Podries dir **ets ben pesat tanmateix**, que també és bo.

Un tercer.—T'he pescat, minyó!, en comptes de dir «tens»—no «tens»—sinó que has de dir «has».

A Figueres

Veiem en un periòdic important de la capital de l'Alt Empordà, una secció d'ensenyament gramatical de la nostra llengua. Molt bé. Però qui fa el curs hauria de saber que **composar** és una mica menys que **con-nar**. I no hauria de voler **composar** els mots catalans, sinó **compondre's**.

I això què compon, i això què vol dir

En comptes de les dites frases catalanísimes, manta persona diu **què té que veure**. Ni **què té a veure**, menys dolenta de construcció, no és sinó una traducció servil de l'expressió castellana. En bon català: **què compon, què vol dir**.

A la Generalitat

Un bidell—que no sap on és.

Un ciutadà.—Perdoneu, digueu-me, per a presentar aquesta instància, on he d'anar.

Un bidell.—Què dice?

Ciutadà.—Que què he de fer per a deixar aquesta instància destinada a les Oficines del Consell de Cultura. Digui'm on són les Oficines, o bé si per aquí hi ha cap bústia.

Bidell.—Què bicho es ése?

Ciutadà.—Què diu?

Bidell.—Digo que eso de **bústia** que bicho es?

Ciutadà.—Doncs, la bústia, és un «bicho» fet de fusta. Fa com una mena de caixa quadrada, de vegades amb la teulada fent pendís com una barraqueta i, enfront, un tall o trau per a tirar-hi les cartes i instàncies o el que vulgui. Sap ara quin **bicho** vull dir?

Bidell.—Si no estuviéramos en Catalun-
ña...

Ciutadà.—Què? Si fóssim a Castella vostè estaria més bé que no aquí, i jo seria més educat que no vostè. Vostè parlaria com vol parlar, o sigui en castellà, i jo igual, per tal de, en un país on em menjaria el pa i hi viuria, tenir l'atenció als seus habitants, almenys de respectar llur idioma emprant-lo. I no dubti que, aleshores, en lloc de demanar-li per la bústia, li demanaria per «buzón», i sabria donar-li raó de les Oficines per les quals em preguntes-sin, per decència i per vergonya, que és el que vostè no coneix.

Llegiu, a la pàgina 2, el reportatge
“Als Pics del Pallars”, per Miquel
Martines

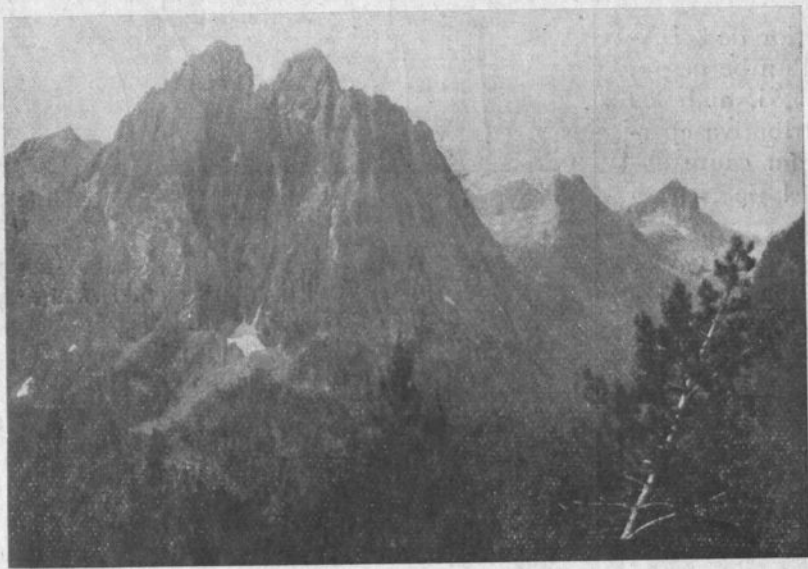
ALS PICS DEL PALLARS!!

per Miquel Martines

La sortida i l'arribada

La impaciència comença a fer sentir els seus efectes. L'autoòmnibus que ens ha de dur fins a La Pobla de Segur, ja fa roncar el motor i ens manca un company, encara. El dormilega de la colla. Un xicot petitó, eixerit i murri com cap més; alegre i viu com una mostela. Per fi, arriba, corrent, esbufegant, aclaparat sota el pes dels atuells que gairebé el colguen...

—Ja has acabat la son, reiet? Apa, toca-tardà. Ja era hora! Què t'ha passat? T'has adormit, oi? Oh, és clar, com sempre! Aquí a fer-nos suar d'angúnia. Vés home, vés; sempre seràs el mateix!

Els Encantats

No us sembla que aquest xàfec de frases florides és el millor «bon dia» que podem destinar al nostre dilecte Benjamí? Però la nostra fingida enrabiada no ens pot durar. Els seus acudits xirois, espontanis, plens de noble malícia, ens la dissipen aviat. Asseguts amb un relatiu confort dins el carruatge benzinós que roda veloçment, comencem a forjar itineraris. Guies i mapes i gràfics, són consultats amb entusiasme. Optimisme! Un dels nostres companys, és l'encarregat de fer-nos cinc cèntims d'història sobre la regió que anem a visitar, com acostumem de fer sempre. Expectació. La dissertació pregada comença...

«El Pallars, amb els seus turons enfarinats, escarpats i estèrils, que donen naixença a rierols límpids i transparents, amb el seu pedregam, amb els seus prats verds destinats a pasturatge, amb els seus estanys encisats, amb les seves pedres cantelludes, grandioses, estimbades de grans alçaries, pertanyia en el segle IX, a la casa dels ducs de Tolosa. Però, en el darrer quart del dit segle IX, sembla que aquestes terres eren ja autònomes sota el govern de comtes independents catalans...». I el company historiador segueix parlant. Parla amb una flama brillant a les nínies, com gaudint per endavant tot l'encís que, il·lusionats, creiem trobar-hi. I ens presenta amb entusiasme el primer comte independent que regí el Pallars i la Ribagorça alhora: Ramon I, de figura cavallerívola i ardida. Mort Ramon I, tenim el gust de conèixer dos fills seus: Isarn i Bernat. D'aquest parell, el primer s'encarrega del govern del Pallars i l'altre del de Ribagorça. I, davant l'evocació, el corcer alat de la nostra fantasia, arrenca a volar de recules, espai i temps enllà. I ens imaginem tota la gamma de comtes d'aquelles terres, en els segles X i XI, una successió de figures intel·ligents, fermes i ardides. Guillem, Borrell, Sunyer, Ermengol, Artau, arrogants i guerrers, se'ns apareixen embolcallats subtilment amb un vel finíssim i misteriós de llegenda. Tot de cop, un sotrac violent ens fa emmudir. Què passa? Ja ens veiem tots a fer companyia als cavallers que evocàvem i que dormen el son etern! Res, que som a fi de trajecte i hem de baixar.

A la Pobla de Segur, agafem l'auto que va a la Vall d'Aran. Trobem el paisatge monòton, a base de muntanyes sense vegetació, valls i prats grisos. Amb tot, els poblets que anem deixant enrera, ens ofereixen un bell encís típic i propi. Entre tots, Gerri de la Sal, Sort, ens injecten una dosi de folklorisme. A Gerri de la Sal, ens atrauen l'interès, les extenses salines a l'estil de les de les poblacions de la costa. Ara fa dos anys, se n'extraguieren set mil tones de sal. I, el curiós és que l'aigua que la produeix és proporcionada per una font natural. En arribar al Mall, descarreguem

els bagatges i ens descarreguem nosaltres. El Mall, és una pedra que en presenta la forma i que està situada arran de la carretera i a poca estona de La Guingueta. La Guingueta: unes cases velles, petites, sembrades a eixam. No hi arribem. Posem rumb a Espot. Els camps de fenc tallat i sec perfumen l'aire estival. Pertot, vaques i egües en ramats magnífics, ens fan pensar en Suïssa. La gent, rude i altiva, però franca i amable. La seva agricultura és el pasturatge. La seva indústria, el pasturatge. I el seu comerç, els ramats que li proporciona el pasturatge. Tot és poesia. Per un caminó de bast, escabrós, caravanes de mules amb àrguens buits es dirigeixen a uns prats de fenc tallat. Una mica més tard, albirarem grans embalsams d'aquest herbatge, que ens segueixen bo i caminant sols. És a dir, ens ho sembla. Perquè, ben mirat, ens adonem que els surten per sota quatre potes feredades que avancen pausadament, mandrosament. Són les mateixes mules que havíem vist i que, ja carregades, fan via cap al poble. Aviat se'ns ofereix Espot, al fons de la vall, rialler i acollidor. Atzacacs. Carrers estrets, tortuosos, de cases rònegues, que han aguantat estoicament el temps i les torbonades.

Desnivells pintorescs a la calçada. I, molt sovint, la calçada sense voreres. Fem nit en aquest simpàtic recó de món.

El campament

Trenc d'alba a l'Espot. Ens toca llogar un parell de mules per tal que ens portin els estris fins a l'estany de Sant Maurici, que n'està situat al nord, a unes dues hores. En arribar-hi, la magnificència del paisatge

Paisatge del Pallars

ge ens atordeix. El sol es reflecteix juganer en les aigües llises i fredes del llac. La Roca de l'Estany eleva cel amunt la seva silueta grisa i els seus piquets escarpats. A l'esquerra, Els Encantats, magnífics, aïllats, tallats per mà de gegant. La seva massa massissa i blavenca és imponent. Unes menudes clapes de neu escampades graciosament per tot el seu cos, fan d'espill enlluernador. Als seus peus, s'estén un bell bosc de pins punxeguts i gemats. Més al fons, els cims embarretinats de blanc del Monastero i el majestuós Peguera, el més alt de tota la carena de què és part integrant, i de tota la regió. A la dreta de Sant Maurici, l'imposant i escumós salt d'aigua que davalla de l'estany inferior de Ratera, s'encarrega d'ajuntar a l'esplendidesa natural, una música harmoniosa i continuada. Al voltant de l'estany, uns prats d'herbei tendríssim nodreixen bells estols d'ovelles, de vaques i d'egües. Acampem aquí. Tant per la seva situació privilegiada, com per la bellesa majestuosa del paisatge. I les nostres tendes blanques semblen aviat barquetes de vela aïrosa que naveguin enmig d'una mar immensa de fan-

tasia. Ens passem la resta de la jornada explorant aquells indrets i fent projectes per a l'ascensió que pensem portar a terme l'endemà, al cim esquerp d'Els Encantats.

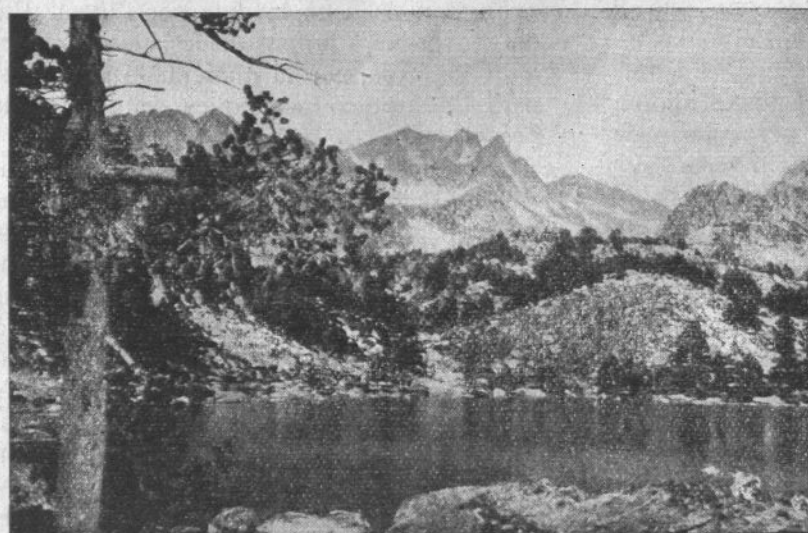
Amunt!

Cordes i piolets. Delit i gosadia. I l'optimisme que ens ha encomanat la natura, tan superba, tan única, d'aquest recó de Catalunya. Com més ens atensem als Encantats, més ganyotes ens fan els seus penyasegats profunds, el seu cim enriolat. Aquelles menudes clapes blanques s'engrandeixen. L'ascensió es fa emocionant. Bo i encordats anem pujant lentament i anem superant les dificultats. Un tros amunt reposem en una mena de plataforma natural que ens ofereix la roca viva. L'espectacle que albirem és la cosa més meravellosa que hom pugui somniar. El sol brilla amb un esclat viu, tot just tamisat pels vapors flotants del matí. Més enlaire, l'ascensió es fa encara més emocionant i perillosa. Després, la tornada al campament. La temptació de l'aigua de l'estany oferta als nostres cossos com un sedant. El bany fresc i espavilador. Els ramats es recullen i aviat el silenci és només trencat pel remoreig suau del salt polsimós. Imperceptiblement gairebé, ens arriba el so d'un campanes... I ens fem la il·lusió que tot ajunta, a la semiquietud que ens volta, un aire d'aventura que ens afalaga.

El Peguera i el Gran Pic de Colomers

Aquests pics, de cims empolsinats lleugerament per la neu, sense vegetació, amb tarteres immenses, arriben gairebé als tres mil metres. Destinem una jornada a cadascun d'ells. El Peguera, magnífic, no ofereix gaire resistència a la nostra fúria escalonadora. Els seus espadats són d'un efecte formidable. Les seves tarteres, grans masses de pedregam despreses dels cims, ofereixen un encís únic. Pedres punxegudes, la massa de les quals és enorme, s'aguanten capriciosament al marge mateix dels abissos profunds. Al fons, per les seves vessants i valls tranquil·les, s'escorren rierols d'aigua, juganers i atrevits.

Gran Pic de Colomers. Uns núvols de cotó fluix l'envolten. A la davallada, aquestes suaus boires encastellades, es converteixen en un vent glaçat, que gela la sang a les venes. Els seus xiulets i les seves bufades ens esfereixen bon xic. Cada cop més i amb rapidesa extraordinària, la boira ens va embolcallant. El vent, ja no és vent. S'ha convertit en aigua i pedra. L'obscuritat és gairebé absoluta i a cinc metres ja no hi ha visualitat. Els llampecs, com a ratlles de foc, zig-zaguegen incessants i amenaçadors i esberlen les pedres que ens volten. El tro, imponderable de grandiositat, ressona set o vuit vegades fins a perdre's tot rodolant per les fondalades. El descens és difícilíssim. Ens veiem obligats a embolicar amb draps les punxes d'acer dels piolets per tal d'aïllar els llamps porfidiosos. Les nostres forces s'afebleixen pels efectes de la impressió. Mai com ara no havíem vist tan clara la insignificància dels humans en esguard de la grandiositat dels elements còsmics. No ens cridem l'un a l'altre. No podríem. Amb penes i treballs arribem a una bauma natural i ens hi araulim sota la fúria violenta dels elements desfermats. Amaina de mica en mica la tempesta fins a fondre's amb la mateixa rapidesa i facilitat amb què s'ha format. La boira fuig. La visualitat torna a regnar sobiranament. De tornada al campament, un

L'Estany Inferior de Ratera. Al fons, pics i serres de Carabes

bon pastor ens explica com és freqüent aquesta varietat atmosfèrica en aquella regió. Reconfortem el cos a base de foc i provisions.

Capvespre

La llum solar s'afloqueix suaument. El dia comença ja una agonia lenta. Ens sentim lassos. Contemplem novament Els Encantats, feréstecs, reptadors, de roca pelada i llisa. Es retalla en l'atzur la seva còrpora grisa, clapada lleugerament d'aquelles clapes blanques i menudes. A les seves plantes, les clapes esdevenen verdoses i allar-gassades. Aquestes, són la vegetació del bosc que s'estén fins a besar-li els peus. Aquelles, la neu immaculada que bo i glaçada en els seus braços gegantins, li dona encara més majestuositat. L'aigua impetuosa que en davalla, cristallina, remoreja dolçament. I, en córrer fresca i infantil per entre els rocs polits i nets del rierol, del torrentó que li fa de llit, ens apar la melodia amoixadora d'una mare que canta melosament prop d'un bressol. Lluny, molt lluny, el sol esmorteït però encara rialler, com desitjós de contribuir a la poesia del capvespre, besa suaument, vergonyosament, la boirada traïdora que el va absorbint implacable. Els seus darrers raigs, vermellencs, febles, donen encara a la neu que

Pasturatge, pujant a St. Maurici

cobreix els cims alius que ens volten, un to de contrast puríssim.

Els esquellerins dringants d'un ramat d'ovelles que va a fer nit a Espot, i els lladrucs enèrgics dels fidels gossos que el vetllen, ens fan reaccionar. De bon matí de l'endemà ens tocarà de deixar ja aquests paratges incomparables. En una rotllana entorn del foc que flameja espeternegador davant les tendes, evoquem enriolats les emocions que hem gaudit. El salt d'aigua que ve de l'estany inferior de Ratera, ens dedica sentimentalment la seva més bella i dolça sonata. Els estels pampalluguen alegres i riallers al voltant de l'astre de la nit. El mantell negre, és cada cop més dens. Ens besa amorosament l'oreig suau i fresc dels pics del Pallars.

I, ja adormits a les tendes, somniem aventures úniques; veiem les figures històriques dels cavallers pallaresos; guardem ramats d'ovelles, de vaques, d'egües; seguim delitosament prats immensos de fenc olorós; contemplem embadalits les nàiades que dansen fines i aïrotes, sota les cascades de blanca escuma empolsimadora que salta pels roquissars...

(Fotografies Esteve Pla)

Publiquem ben de gust aquest reportatge de M. Martines, 'excellent "clarista", de 19 anys, i més de gust encara perquè veiem que la nostra crida ha trobat bon ressò

TEATRE ROMEA

"L'Estrella dels miracles"

«L'Estrella dels miracles», de Josep Maria de Segarra, no ha fet el miracle de plaure al públic.

La noia, que viu amb el seu pare gasiu, que fins, si podia, menjaria diners, i que per una gerra alta fins la cintura, ampla com els braços estesos, plena d'unces a vessar, la ven a l'Aleix de les Amèriques, home brau, amb les mans brutes de sang, amb una escampadissa de fills per totes les terres, cridaire, menjaire i baladrer, sense cor i sense ànima, i que la miraculosa Estrella fa el miracle de redimir, enganxaren—com diria el mateix Segarra—uns grans badalls d'avorriments a la boca del públic que acudí a la inauguració de la tradicional temporada de ROMEA.

Segarra diu que ha fet un poema. Per a fer un poema no ha prescindit de la paraula i expressió gruixudes, i ha cregut que amb això—que sobra en els poemes—podria enlluernar l'espectador i fer-lo estremir. Ha fet fer uns grans brams a l'Aleix de les Amèriques, i ha amarat de resignació l'Estrella, i ha anomenat cent cops Déu; i nosaltres creiem sincerament que, per a dur Déu a l'escena, encara que només sigui per mitjà de la paraula, cal tenir molta traca i molta grapa, perquè el que hauria d'emocionar no caigui en la desgràcia del ridícul.

I així, sense interès de cap mena, veiem la redempció de l'Aleix, que igual hauria pogut no redimir-se, i tot el patètic de la lluita entre el que fou i el que és d'aquell brau de barba rossa, polaines fins els genolls i posat arrogant, aleshores que els amics l'empenyen al crim que materialment ha d'alliberar-lo, aleshores que l'Estrella el detura per a fer-lo adonar que existeix «el no mataràs» i que al costat esquerre hi té una cosa que se'n diu cor, quan la dona veu, quan ell fa el descobriment del seu cor—la qual cosa el menarà a la força—en-

cara que després els jutges s'acontentin de cobrar amb cinc anys de reclusió—ens féu l'efecte que a l'escena, uns actors plens de bona voluntat, jugaven a fer comèdia.

El primer acte passà sense pena ni glòria. El segon també. El tercer sembla que no tingui fi; tan monòton és.

Salvaren l'Estrella els versos. I els versos feren aplaudir—i aplaudírem perquè els versos d'En Segarra tenen, per damunt de tot, que són bonics—i tragueren l'autor a escena amb una flor blanca al trau: tan blanca com «L'Estrella dels miracles», que no sabem per què ens féu adonar que al món, tot i voler semblar el contrari, hi ha una gran dosi d'ingenuïtat; especialment en els personatges que el nostre poeta féu bellugar a l'escenari del ROMEA el dia d'inauguració de temporada.

Els actors lluitaren per fer reeixir l'obra. En Daví, enamorat del seu vestit, de les polaines altes, de les mànigues amples de la camisa blanca, del «rebenque» que es penjà al braç, en certs moments no sabia què fer dels braços. La Vila fou la qui ens donà una sensació més viva de sentir el seu paper. En Gimbernat bé. En Giménez Sales, amb aquell posat de ninot que fa en creuar-se les mans al darrere, ens va plaure molt, especialment quan «graneja». Es veu que En Segarra s'agradà del mot i gosàriem dir que fa conjugar tot el verb «granejar» a En Giménez Sales. Sort d'aquest «graneig». La senyoreta Alonso, en el seu curt paper, ens féu adonar que cada dia es torna més bufona; i les senyores Guart, i Morera, com sempre, bé.

Nosaltres, entusiastes de tot el que sigui ben català, ens dol que l'obra no estigués a l'altura—dintre l'estil segarresc—de «L'Hostal de la Glòria» o de la «Desitjada», per exemple; i ens dol que uns rètols clavats a les parets del passadís que volta el pati de butaques, siguin en castellà.

POLÈMICA

ELS JOVES DISCUTEIXEN

Laics

Sóc laic perquè no puc creure en les religions que porten els homes a un fanatisme orb, per culpa del qual són capaços de fer qualsevol barbaritat, i que aquest fanatisme és prou per a fer-los lluitar com a bèsties en una guerra sanguinària durant anys i anys, sota la invocació, mitjançant els «ministres de Déu», de qualsevol tros de fusta, o guix, en forma d'imatge.

Perquè no vull tenir altre jutge o confessor que la meua consciència.

Perquè admiro les grans obres que ha pogut fer qualsevol home de talent, però no m'encego en ell per a adorar-lo, puix que tots, per bons i savis que hagin estat, han tingut hores dolentes.

Mort al fanatisme! Cal admirar l'obra, no adorar l'home.

C. B. Moret
(De l'Ametlla del Vallès)

7-10-33.

Sóc laic perquè no sóc ni eclesiàstic ni religiós; no crec a retre culte a cap divinitat ni present ni pretèrita, ja que no veig en les revelacions divines cap indici de veritat.

Com es pot creure que és cert un naixement de Jesucrist si també altres salvadors de la humanitat, de religions molt anteriors al Cristianisme, ens neixen al mateix dia de l'any i tenen una versemblança, segons els seus creients com la creguda pels cristians?

Horo, salvador egipci, i Krina, salvador indi, foren els qui amb dates coincidents de naixement, un dia eren creguts per devots com ho és avui Jesucrist.

Amb tot, crec que el meu deisme és ferm i crec que no sóc ateu.

J. V. Trias
(Rubí)

(CLARISME no és exclusivista, sinó inclusivista, ni imperialista, sinó universalista. En aquesta secció, admetrà tota participació de qui vulgui cenyir-se a un màxim de cent paraules sense descendir de la decència i de la dignitat que cal per al comerç de les idees. Quan aquesta polèmica haurà rebut 25 respostes d'un cantó o d'un altre, que hàgim pogut publicar, obrirem discussió per a dretistes i esquerristes. Tot interessat a dir la seva, haurà de comunicar nom i adreça si vol ésser admès).

Religiosos

—Sóc catòlic perquè en tots els problemes de la vida, especialment en els de la joventut, el catolicisme sap trobar la solució adequada, generalment, a la meua opinió, la més justa. El catolicisme em plau, perquè sap adaptar-se a totes les èpoques; no és més vell ara que dinou segles enrera. El seu esperit ha restat incorruptible per damunt dels temps i de les lluites. Fins els seus detractors reconeixen i respecten aquest esperit. Atinent-nos que «la felicitat se la fa un mateix», en el catolicisme trobo més abundosos motius per a considerar-me feliç.

Jesús Farrés Bernaldo
(de Sabadell)

—Sóc catòlic perquè el catolicisme és l'única veritat que regeix el món; i, també, perquè veig els abissos on aboca l'ateisme. Sóc catòlic perquè crec en un Déu totpoderós, amo i senyor de l'Univers; únic guia d'ànimes en el trist camí de la vida. Sóc catòlic fervent i segueixo dreturament els manaments d'aquest Déu misericordiós que tot ho perdona: àdhuc els catòlics que se'n diuen i no ho són. Per a aquests el càstig més afros.

Bartomeu Alzina
(Castellterol)

—Tinc dotze anys i sóc catòlic. A casa meua, laics es riuen de mi. Però jo, que respecto tots els pensaments,estic molt trist de veure que es fa mofa dels meus.

Si són laics, per què fins ben gran m'han fet creure en els Reis? Si són laics, per què van a missa? Si són laics, per què fan festa totes les festes?

Jo sóc catòlic perquè veig que a casa meua no saben ésser laics.

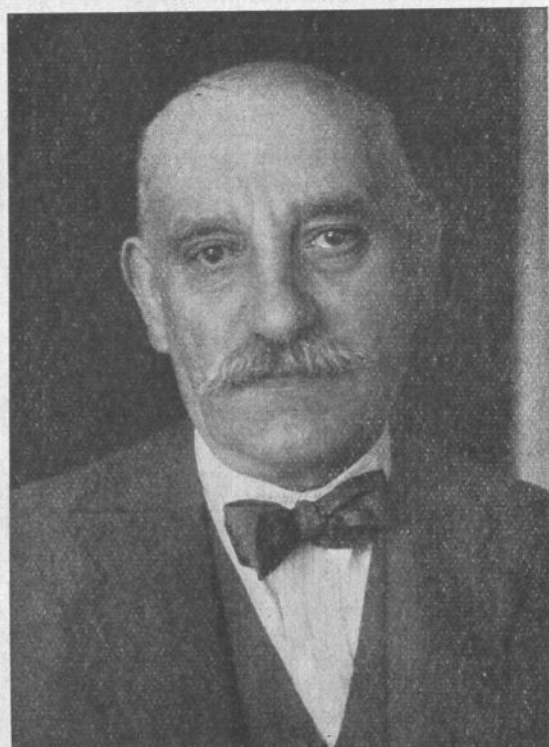
Fermí X.
(Tiana)

LLIBRES NOUS

"Pina, la italiana del dancing"

Oscar Wilde escriu: No hi ha llibres morals o immorals: els llibres només poden ésser ben o mal escrits. I a nosaltres, que coincidim amb l'excel·lent—a desgrat dels fets de la seva vida, que no ens interessen—autor de «El retrat de Dorian Gray», de «El fantasma de Canterville», de «El crim de Lord Artur Savile», ens sobra, o millor dit, no ens cal, el pròleg-història que Pere Coromines ha sentit la necessitat que precedís la seva darrera novel·la, «Pina, la italiana del dancing» (Edicions Proa).

És, aquesta, una novel·leta breu. I per a

Pere Coromines

nosaltres té la superioritat d'ésser escrita per a distreure's una mica—segons explicació de l'autor.—És a dir: escrita per a ell; perquè li ha agradat a ell, perquè no podia escriure-la en el seu quadern de coberta de pell amb cantells daurats sinó per a ell. I això és agradable; i tots els qui escriuen (i poden fer-ho) haurien d'escriure per a ells. Quan hom escriu pel goig d'escriure, hom escriu el que sent. Quan s'escriu perquè cal escriure, s'escriu per als altres; i, en escriure així, l'autor, àdhuc sense adonar-se'n, cau en la temptació de fer concessions que sempre perjudiquen el pensament pur, i roben espontaneïtat a l'obra.

«Pina, la italiana del dancing», no és res. Pere Coromines diu que no és novel·la verda, ni novel·la rosa. I és cert. Podia ésser una cosa o l'altra; perquè tot pot girar-se pel cantó on l'autor vol. D'una novel·la o història verda l'autor pot agafar-ne tot el que sigui rosat, i al revés. Però l'autor no s'ha posat ulleres de cap mena per a escriure-la, i l'ha vista tal com és. Tal com hom veu, quan hi veu. Fins i tot la manca de certes explicacions, que segurament l'haurien afeixugada, tenen el do de fer-nos adonar de la seva sinceritat. Interjorment no les ha cregudes necessàries: per què, doncs, calien? Per als altres? I Coromines haurà dit.—A mi m'agrada així!—I per això, «Pina», té un perfum de naturalitat.

—El món està canviat, però l'home és igual—ve a dir l'autor. I diem nosaltres: les passions, les anècdotes d'aquest món que vol canviar-se, són sempre per l'estil, com l'home, com la vida, com les sensacions que romanen inalterables al llarg del camí. Detestem els homes que diuen:—jo mai no escriuré cap novel·la perquè ja no hi ha res per a explicar.—Haurien de dir:—jo mai no escriuré cap novel·la, perquè no sabré explicar el que, vell o no vell, sempre és agradable d'explicar.—Si tots els escriptors haguessin pensat així, ja faria molts d'anys que ningú no escriuria. I a desgrat dels qui diuen això, encara s'escriu i cal escriure. Perquè l'art del novel·lista o de l'artista en general—i novel·lista es una mena d'artista—és, de no-res, fer-ne alguna cosa: explicar aquella cosa vulgar, híbrida, anodina, d'una manera interessant, atractiva, nova, no si voleu pel fons d'aquella cosa, sinó per haver-li sabut donar un nou aspecte, una nova forma, gràcies a l'inginy, a la personalitat.

La nostra època, com vaig llegir no fa gaire i no recordo on, no és època d'entusiasmar-se per grans històries—alguns comptats novel·listes hi han reeixit—(senyal que són bons novel·listes).—O per històries grans; en el sentit de llargària, de llibre gruixut. Hi ha compradors que encara, enduts, no pel gust, sinó per la gasiveria a comprar cada set anys un llibre, exigeixen que tingui, almenys, set-centes pàgines, que la casa els faci un descompte, i que la lectura els duri set anys ben bons.

Però el bon llegidor, el llegidor intel·ligent, que sent la voluptuositat de llegir, l'atraurà més un llibre prim, si sap que el contingut és ple de bel·leses, la qual cosa li permetrà en poc temps de llegir-ne més, que no el de set-centes pàgines, que dura set anys, i en el qual, la història de com va néixer, i com va créixer el primer dels avantpassats del protagonista, junt amb la de tots els seus descendents, hi és explicada detalladament.

«Pina, la italiana del dancing», ja hem dit que no era res. I no és res per als compradors dels 350 fulls de paper que contenen les biografies detallades i tots els fets necrològics, amb explicacions de «als sis mesos li va sortir la primera dent i a l'església on van batejar-lo ja hi havien batejat tots els del poble; el ferrer, el fuster, el carnisser, el batlle i el panxa-content» i l'autor es desvia, fuig del bateig, i t'explica la història de tota la gent del poble. No; per a aquesta gent, «Pina», no és res. Per a nosaltres és molt. Mancats com estem de bons escriptors—i de gent que llegeixi—mancats de novel·les de tots colors, verdes i rosa, que de tot ha d'haver-hi, «Pina» és un bon oasi. (Ai, senyor Gasch! quin èxit que teniu). És un oasi menut dintre d'un desert molt gran; és una volva; però aquesta volva té personalitat perquè no fa escarafalls ni fa concessions.

Senyor Coromines, torneu a comprar un quadern amb cantells daurats i torneu a divertir-vos escrivint una altra anècdota; per senzilla que sigui, que com més senzilles, més emocionen.

Us confessem que ens heu hagut.

Just d'Esvern

"Política Fiscal de la República"

Haurà estat per a tothom una bella sorpresa: llibre d'economia, d'una tècnica política, en estil literari per la seva claredat i la seva dignitat. Una altra sorpresa no menys plaent: l'objectivitat amb què un republicà examina la legislació tributària de les Corts Constituents de la República. I encara: la solidesa i la probitat tècniques que presideixen aquest llibre català, aquest excel·lent assaig de política tributària.

Els joves que vulguin orientar-se sobre qüestions econòmiques, trobaran, en aquesta obra d'E. Isern Dalmau, un criteri, un exemple de criteri, exposat a base de concrecions, de fets vius, que exigeix el mínim esforç d'estudi. Ja era hora que la nostra bibliografia s'eixamplés d'horitzons amb obres serioses de tècnica.

Cal, però, que siguem cada dia més se-

E. Isern Dalmau

vers quant a la correcció de llenguatge, i és de desitjar que la «Biblioteca Catalana d'Autors Independents», on és publicat aquest llibre d'E. Isern Dalmau, exigeixi més cura al corrector gramatical perquè no passin errades com: **mai estudia, per mai no estudia, afectar a per afectar, anem a referir per volem referir o referirem ara, va sense dir per ni cal dir, tenir que per haver de, anem a veure per veurem, reflexe per reflex, estimular a què facin per estimular a fer, doscents, quatre-cents, vuitcents, nou-cents per dos-cents, quatre-cents, vuit-cents, nou-cents, donar-se compte per adonar-se, etcètera.** — «Madrid», gramaticalment, és encara més lamentable!

Aspirant.

ANTI-BE

Com han passat l'estiu alguns dels nostres intel·lectuals

Amb entusiasme mal dissimulat ens hem llançat a la tasca que CLARISME amb més o menys claredat ens ha encarregat. Abans hem pensat: on és el cau dels intel·lectuals i literats? On trobarem gent d'aquesta mena? I el destí benèfic en forma de xuclador ens ha xuclat fins a la redacció de «La Publicitat».

Pel camí ens hem creuat amb un taxi tronat, i mentre el senyor Vachier, magnànim, en forma de llum roig li cridava «alto», hem pogut veure el millor dels nous nats poetes, en Rossendet Llates, assegut a l'interior del vehicle, amb una musa a cada costat, proveïdes, ambdues, d'una rialla fresca als llavis, i una frescor de barra als ulls.

El poeta, en veure'ns, s'ha tapat la cara amb les mans i ha dit baixet: «no sóc jo». La seva actitud avergonyosa ens ha colpit i hem continuat el nostre camí.

Ja som allà on volíem

En voler entrar, hem badocat amb les flors de ferro que ornem l'enreixat de la porta reixada, i, mirant-les, hem caigut de quatre grapes, perquè el graó ens ha fet la traveta.

Hem pujat a l'ascensor, i aquest, dreturer, i conçoner ha acomplert la missió a ell encomanada.

En sortir-ne hem exclamat: —Ja en tenim un!—i hem topat amb aquest «un» que no era altre que el seriós Tomàs.

—Oh, com està senyor Tomàs? Els té bons els Fredians?

—Calli i no me'n parli, que estan tots desmaiats i no es veuen amb cor de passar la corda fluixa.

—Pobrets!—anem a la nostra—escolti, senyor Tomàs, expliqui'ns com ha passat l'estiu...

—Doncs miri, ja deu saber-ho. Amb En Cabot, que cada dia em té més simpatia, vinga fer materiile-riile-riile, per la Costa Brava; de Llafranc a Sant Feliu, de Calles a Palafrugell, fins que, per a poder fer un reportatge, se'ns va ocórrer de disfressar de Marlene la Rosa Arquimbau, que estava plena de «Chichones», i no ens féu quedar gaire bé.

La redacció de la «Publi»

Ens acomiadem de l'excel·lent periodista amb un «A reveure», ben cordial.

Entrem a la redacció. Els timbres dels telèfons repiquen, els periodistes els deixen repicar: passa trafejós el senyor Hurtado, i En Capdevila, al darrera, li fa ganyotes.

Passa una ombra llarga i esvelta, el caminador consirós i els cabells del cap esburifats. Dalt del cap un passerell.

—Ola Passerell! Com anem?

—Anar fent...

—Ja ha despatxat la mandra?

—Pobreta, si me l'estimo tant!

—Escolti, expliqui'ns com ha passat l'estiu.

—Amb la mandra...

—I si la seva senyora ho sap?

—No m'hi emboliqui la dona. No veu que no ho sap que la mandra em mata?

—En aixó passa un jove baixet i fi, disfressat de Salomé: el crido.

—Senyor Plans!...

—No em diguis res, que avui debuto.

—On?

—A l'«Edèn».

—Ha après de ballar?

—No; és per a anunciar unes faixes de goma. Quan em trauré els vels els ensenyaré la faixa.

—I què ha fet a l'estiu?

—Llegeixi la història de la Pompadour i ho sabrà.

I ens hem quedat amb un pam de boca oberta, veient-lo desaparèixer passadís enllà, tot saltironant. Sentim un xiscle esgarifós com els de la «Fineta», del «Josafat», d'En Bertrana.

—Què passa?

En Passerell ens assabenta que, d'ençà que el xicot s'ha abillat de Salomé, pessiga el pobre Bergés.

—Es pensa que és el Baptista?

—No: l'Herodies.

—Ah!

—Doncs sí—diu el distingit dibuixant—l'estiu l'he passat molt bé. He complert el contracte que em féu signar la divina Àurea.

—Un contracte?—fem esbalaits.

—Sí, per a recitar la meua prosa. Jo vaig fer la prosa i ella me la capgirava en poesia.

—I En Carrion?

—Doncs miri, fent el carillon, i nosaltres fent veure que sentíem campanes i no sabíem on. Però a vostè, que en sap tan poc, qui l'envia ací?

—Es un secret.

—No en parlem més, doncs. Me'n vaig a dormir una estona.

El despatx d'un director

El conserge, en veure que s'ha acabat la interessant conversa, diu amable:—Qui demana?

—Que hi ha el senyor Cabot?

—Sí: és al despatx.

Entro al despatx. Quin despatx! Trobem el prestigiós Director de «Mirador» plorant com una Magdalena.

—No ploris, maco... què tens?

—M'han ficat a una gàbia!

—Qui?

—Aquest Víctor dolent...

Un sanglot li fa caure les ulleres. Les hi cullo. Les hi poso. Una llàgrima de plom em crema la mà.

—Pobret Just, quina injustícia... I on és la gàbia?—diem sorpresos.

—Es aquest despatx. No hi cabo tot i ésser Cabot: m'hi trobo just; les cadires són pelades, les parets escrostonades. I volen que dirigeixi bé!...

Veient que els planys van pel camí de no estroncar-se, els estronquem amb la pregunta de consuetud:

—I l'estiu, com l'ha passat?

—Com la pantera negra del Parc!

—No, home, no digui disbarats...

—No són disbarats, són veritats. Jo vull fugir de la gàbia!!

Passa En Víctor. Treu el cap per la porta oberta i diu:

—Em sembla, Cabot, que et clavaré un mastegot per estaquiro!

En Cabot calla; passa En Sentís: es compta els dits.

—Un tracoma, dos tracomes, tres tracomes, quants tracomes teniu vós?...

La veu es perd corredor enllà.

—Senyor Cabot, ens deixa usar el telèfon?

Amb els ulls roigs pel plor suara estroncat, ens fa que sí amb el cap.

Una altra redacció

Comuniquem amb «L'Opinió» que va opinant.

—Senyoreta... senyoreta... que seria tan amable de...—demanem atents.

Una veu femenina a l'altra cap de fil, contesta:

—Sí, senyor, sí: tot el que vulgui; cada dia n'hi faré un. Ha de pensar que la Junta Reguladora no sap la paret que toca i sense tocar la paret hom no pot regular... el pa l'infla la farina, i si aquesta està mal regulada el pa no es pot inflar i les crostes no s'estarrufen...

—Perdó: no és aixó el que volíem... però ara que parla de crostes, digui al senyor Jordana que es posi a l'aparell... gràcies.

La simpàtica Irene, sense anar al «Polo», ens duu el senyor Jordana.

—Ola noi, estàs ferm?—diem.

—Sí; per ara encara m'aguanto—diu.

—Dius que vols parlar amb mi? Preguntat, apa!

—Es sobre la crosta...

—Calla que se m'han clavats totes al...

—Ei, Jordana! compte amb el parlar.

—Tens raó...

—Escolta...

—Digues...

—Vull felicitar-te. Cada dia rages millor. La teua ploma degotadissa raja segura. Els papagrisos s'han tornat negres amb el teu raig.

—Calla, que sóc amic de l'Hurtado. Estic tip d'En Lluhi, i d'En Canyelles, ex-difunt. No em deixen rajar de gust...

—I l'estiu?

—Què?...

—Explica'm com l'has passat...

—No cal preguntar-ho: he ensenyat l'amor.

—N'ets mestre?

—Tant com de català!

—De quina mena?

—De la que vulguin: un professor com jo, quan s'hi posa, ha de sortir aïrós de totes les comeses. Adéu! Calla, ara arriba En Gasch. Vols saludar-lo?

—Sí, home: t'ho agrairé. Adéu... Com està senyor Gasch?

—Qui és vostè?—i amb la pregunta ens ve una alenada de fum de pipa.

—No em coneix? Jo sóc...

—Una redactora?

—Redactor o redactora. Endeveni.

—No em plau aquest joc...

—Escolti simpatiquíssim senyor Gasch...

—Ja veig que és un redactor!

—Per què?

—Perque les redactores no tiren flors.

—Quina intuïció, ni Sherlock Holmes!

—Veurà, de tant anar al Capitol—s'excusa modest.

—Es clar; i l'estiu què, com l'ha passat?

—Fent el «decoupage» d'un film que tindrà sentit comú: els artistes tindran sentit comú, l'anècdota tindrà sentit comú... En Busquets serà el protagonista. Quin xicot! Elegant, ben plantat... En Sindreu serà el traïdor que matarà el nen Utrillo i la protagonista femenina serà... aguantis que ara caurà.

—No ho voldria pas.

—Per què?

—Perquè tinc En Cabot al darrera i li cauria al damunt.

—No el despertis però aguantis: la protagonista femenina serà... l'Aurora Bertrana. Ballarà—ja l'està aprenent—l'hula-hula. Traslладarem aparells i artistes a Point-à-Pitre. Sota d'una palmera...

—Està bé; gràcies senyor Gasch...

—Encara no he acabat...—fa sorpreses.

—Es que En Cabot se'm desperta i si sent aixó de la palmera...

—Què?

—Em demanarà coco.

—Doncs així callo. Passi-ho bé.

—Adéu-siau.

Ja som a la «Veu»

Abans el prestigiós Director no s'acabi de desvetllar, comuniquem amb la redacció de la «Veu», que en té dues. Ventriloquia pura.

—En Brunet?

—Ja ha desembarcat.

—Digui-li que vingui.

Passa una estona... sentim profunda, llunyana, una veu...

—Dominus bobiscum. Pater nobis. Cambonius mortis no ressuscitatus. Cambonius secallonis donanibus tot l'any. Grecis desembarcatus. Escclanans vivus et mortis. Rovronis Virgilianus pulvis eros et sordis tornemus. Amén. Gloria in excelsis Deo.

—Ja ha acabat, senyor Brunet?

—Qui em demana?

—L'Escclanans.

—Maleit sigui el teu nom i que Jehová t'estiri el llombrícol.

—Elis, que l'he enganyat!

—Ja m'agrada.

—Som amics? Va! Expliqui'm com ha passat l'estiu.

—Pregant a Déu que em conservés la menjadora i que a l'hivern em lliuri del fred.

—Encara en té?

—Què s'ha cregut?

—Vull dir de fred—faig en to conciliador.

—Encara, noi, encara: m'havia pensat una altra cosa...

—Si que és mal pensat.

—Com a bon catòlic: i, ara, prou; no li puc donar més audiència. La crosta em pesa i no m'aguanto dret.

—Si ho sap En Jordana...

—Què farà aquest infelíc?

—Voldrà arrencar-la-hi.

—A mi no hi ha qui me l'arrenqui. Bona nit.

I la veu s'allunya, com abans s'havia apropiat.

—Crostàtibus, ben enganxàtibus, deliriums tremens.

«La Humanitat»

Aquesta s'humanitza gràcies als «i hi ha que veure», del senyor Francès.

—L'Escclanans?

—Sóc jo: Què passa? Qui desvetlla el meu son, mentre la rosa dels vents giravolta rítmicament fent bellugar cortines morades, endomassades? Quina ploma miserable s'atreveix a establir contacte amb la meua: d'or, de bronze, de ferro, de plom?

Vetlla pel teu prestigi, oh plom! que En Brunet t'ho retraurà! Rata de sagristia, bèstia humana que ensumes, afamada de carn tendra, a mi no em mossegaràs! Quin sistema, quina mètrica, quin cervell vol superar-me? Miserables crítics que us creieu que ho sou. En bidets de marbre rosa els espermatozoides neden... Mossèn Just! Hortència, concreció dels meus anhels, posat'hi bé! Mossèn Just, salvi'ns! Mossèn Just!! Mossèn Just!!! Mossèn Just!!!!

Als crítics de l'Escclanans En Cabot se'm desperta, enraona, divaga.

—Ja vinc, prepari'm el Rolls. Tinc feina... avui no m'esperis... no m'amoïni: que no ho veu que tinc un calaix ple d'articles? No n'hi puc publicar ni mig...

Adéu, a reveure

Deixo el director somniant articles imaginaris. Abandono la redacció. És l'hora de la gresca... la redacció bull... els telèfons repiquen...

Veig un home que corre passadís amunt i avall cantant, content.

L'ametlla amarga
pinyol madur
vés-te'n tu.

—Bona nit, senyor Josep M. Planes, i que d'ara endavant trobi l'Ametlla més dolça!

Fujo per a no rebre. I abans de sortir al carrer, amb compte a no caure, faig la traveta al graó.

Hari-Hara

El simpàtic Sindreu, després de propagar per la pista de pistó ens fa ganyotes «Darrera del vidre».

En Josep M. Planes està febrós escrivint «Les nits de la Xina»—amb majúscula eh? No valen segones intencions.

S'ha descobert que el poeta que xiula, tot xiulant es va espavilant.

L'Ignasi Agustí diu que després de xiular vol aprendre de no xiular.

En J. V. Foix—quo vadis?—diu que n'hi ensenyarà.

Joan Arbó ha tret tots els punts suspensius de «Terres de l'Ebre».

En Capdevila diu que els hi ha caçat al vol i els ha ficat al seu «Llit de matrimoni».

Entre nosaltres

Respostes

A P. T.—Gràcies pels vostres oferiments. Però no sabríem dir una cosa per altra: el vostre nom ens desvetlla antipatia: ens fa l'efecte que durant la dictadura anticatalana no vau fer gaire bondat catalana. Direu que us vau pensar que l'anticatalanitat dictatorial duraria eternament. I bé: calia fer bondat eternament.

S. Plana.—La vostra ovella ja està bé, però és massa blanca. Quant al sonet tot i no estar malament, ens hi fa nosa el mot «agravis», que hauria d'ésser «greuges», i, aleshores no rima.

S. Bosch.—Gràcies pel vostre bon camí. Ens ha calgut fer-hi aparèixer un tercer.

Quant al dibuix és poc marcat. Feu-los, si en feu, més fermes de línies.

Sr. Tost.—De tots els bens, rebuts el vostre és l'escollit. Estarà pernes enlaire mentre no en surti un altre que les hi tingui amb més gràcia.

J. Virgili i Andorra.—Teniu traça. Llegeixi força llibres sobre poesia i de poesia. El «Resum de Poètica Catalana», de R. Llates i V. Serra i Baldó us anirà molt bé. Així que podem ja us publicarem alguna cosa. Salut!

Responsabilitat

Els autors responen dels articles signats.

Els originals són tornats si l'autor adjunta el franqueig per a la devolució i un carpeta amb la seva adreça.

Els originals no poden ésser escrits, sinó en una sola cara de cada full de paper, amb lletra molt clara, i amb un interliniat ben espaiat.

DIBUIXOS JAPONESOS. Feu-ne la col·lecció que ha començat amb el primer número de CLARISME!